

skriftlig tager Del i Drøftelsen af vor Skolesag.

Der staar vel en hel Del tilbage at drøfte, baade Lokaliteten og andet, før vi naar til Enighed i Enkelthederne. Men dersom vi hævder, hvad der er en Virkelighed, at vi er enige om det væsentlige — en virkelig dygtig, kristelig, luthersk Skole — det letter betydeligt i Drøftelsen og Afgørelsen af det mindre væsentlige.

„DANSK SJÆLESORG“.

I min Artikel om Sprogsagen findes Udtrykket „Dansk Sjælesorg“. Det staar der som en Ironi og er ikke brugt i Betydning af Sjælesorg, som Ordet almindeligvis bruges. Jeg indrømmer, at det er brugt uheldigt, og at det er for alvorligt et Ord til at bruges i Ironiens Tjeneste. Jeg skylder „Danskere“'s Læsere denne Oplysning. Jeg elsker Sjælesorgergjerningen for højt til at ville kaste Snavs paa den eller sætte den i Vanry. Jeg ved, hvad det betyder at blive taget ved Haanden og ledet hen til Gud og at blive støttet, naar Angstens og Tvivlens Bølger gaar højt. Jeg over mig i at blive en trofast Sjælesørg, der kan lede de vildfarende hen til Gud og støtte dem, der er svage i Troen.

Lad dem, der har Lyst dertil, kun angribe mig. Jeg vil ikke ind i en Avisfejde. Jeg har sagt offentlig, hvad jeg vil sige om Sprogsagen. Er det sandt, hvad jeg skrev om den Sag, saa skal Artiklen nok forsvare sig selv. A. V. Neve.

Danmark

Landbrugsberetning. („Ugeskr. for Landm.“) Det gennegaende milde Vejr i Februar holdt sig Maanedens ud. Og nu omkring 1. Marts er Vejret saa fint og mildt, som om vi skrev den 1. April.

Det er da helt naturligt, at Vintersæden er i Vækst. Stevns-Korrespondenten skriver endog saa, at Kornmarkerne har faaet et „grønt Skær“. Og Roskilde-Korrespondenten mener, at Hvedeplanterne 3. Blade, der næppe var fremme ved Vinterens Komme i November, er skudt frem i den sidste milde Periode. Uroen for at komme i Marken er derfor ikke taget af. Og som det fremgaar af Ugeskriftets Stevns-Korrespondents Indberetning, har en Landmand paa hans Egn i den sidste Uge af Februar besaaet 5 Tdr. Land med Blandsæd.

Om Husdyrholdets Rentabilitet er der stadig afvigende Meininger. Men Produktionen af Mælk har dog været stigende i Løbet af Vinteren. Dette har ikke været Tilfældet i Sønderjylland, hvis Forhold herefter vil blive indflettet i Ugeoversigten. Den sønderjydske Korrespondent skriver, at „Mælkudbyttet er meget ringe for Tiden. Krigsaarene har ført med sig, at de fleste Køer er bleven Foraarsskælvere. Foderet er ogsaa mange Steder meget knapt, saa det vil komme til at se uheldigt ud her og der, hvis ikke Foraaet kommer tidligt. Hertil bidrager ogsaa, at en Del Roer, der fik Frost i Efteraaet, er begyndt at raadne i Kulerne. Og af Oljekager findes der naturligvis ingen her.“ Ogsaa Randers-Korrespondenten omtaler Kvægholdet og slutter med at sige: „Godt er det, at Svineholdet endnu er gennemaagende lille. Det tvungne Hold af færdige Slagterisvin er jo temmelig dyrt.“ Dette er forøvrigt den eneste Udtalelse fra Korrespondenterne om Slagteriarbejdet-Striken, der nu har været i nogle Uger. Denne Tavshed hos Korrespondenterne betyder næppe, at Landmændene forholder sig ligegyldige overfor denne Strike, men Landbruget har u-

tvivlsomt Tid til at vente paa Arbejderne. Vi vil forhaabentlig en Gang naa dertil, at disse store Arbejdsstandsninger, der er til lige stort Tab for den tabende og vindende Part, umuliggøres. Forholdene i den krigstrætte og fattige Verden er i Sandhed ikke til at lægge Hænderne i Skødet eller rende fra Arbejdet. Enhver maa ofre sig og i nogen Grad give Afkald paa Interesser, der var i høj Kurs før Krigen. Paa den anden Side er der stærke Bevægelser fremme ogsaa herhjemme for at samle sig om sit Erhverv og drive dets Interesser frem i første Række.

I Sønderjylland lever man i den store Stemning, fremkaldt af Genforeningen. Men ved Siden af dette Opløftende følger flere praktiske Forhold af største Betydning. Den sønderjydske Korrespondent omtaler saaledes, at Kronemøntens Indførelse som Betalingsmiddel vil komme til at spille en indgribende Rolle.

Det kunde næsten se ud, som om der var kommen en lille Luftning ind i Handelen. Ribe-Korrespondenten skriver, „at der er mere Efterspørgsel og Priserne er stegne en Del; saaledes er Heste nu sælgelige til Priser omtrent dobbelt saa høje som før Krigen, og Kreaturer er endnu forholdsmaassig dyrere, saa gode Kælvekøer koster op til 1000 a 110 Kr., vel undtagelsesvis mere.“ I Sønderjylland, skriver Korrespondenten, gaar Hestehandelen for Tiden ret livligt, og det er svimlende Priser, der bydes. Et Par gode Heste koster i Øjeblikket 40—50,000 Mark. Randers-Korrespondenten skriver: „Der er undertiden ligesom lidt Tilløb til mere Liv saavel i Heste- som i Kvæghandelen. Men nogen reel almindelig Tendens til det bedre er der absolut ikke. Det ser egentlig grumme daarligt ud, navnlig for Hestene.“

Det begyndende Liv i Hestehandelen skyldes rimeligvis, at Sverrig i denne Tid køber Heste her i Landet.

Dæmningskredet ved Munkbjerg. Vejle, den 23. Februar. En stor Arbejdsstyrke har i den forløbne Uge arbejdet paa at udbrede Dæmningskredet paa det nye Dobbeltspor ved Munkbjerg. Der er foretaget yderligere Oplydning, og da ogsaa Dæmningen under det gamle Spor er skredet noget, er dette Spor paa en lille Strækning lagt mere mod Syd. Togene føres vedblivende ganske langsomt over Stedet, langs hvilket der er rejst en Række Lysmaster for det Tilfælde, at det bliver nødvendigt at udveksle Rejsende paa Stedet.

Forøvrigt er der Tegn til nye Dæmningskred paa Banen længere ind mod Vejle; men da Banen selv er opmærksom paa disse Tegn, vil et nyt Skred ikke kunne medføre nogen Katastrofe. Dobbeltsporet paa Strækningen Munkbjerg—Daugaard skulde for Jordarbejds Vedkommende være færdigt til November; men Dæmningskredet vil bevirke et Par Maanedes Forsinkelse.

Vejle, 25. Februar. De Tegn til nye Skred ved Dobbeltsporet Syd for Vejle, som har vist sig i den sidste Tid, er nu blevene mere iøjnefaldende. Der er Bevægelser i hele den nyopførte Dæmning ved Ulvehave, og derfor er der nu etableret Vagt paa dette Sted hele Døgnet. Togene passerer ogsaa denne Strækning med Forsigtighed. Efter de i værksatte Foranstaltninger er der dog ingen Fare for Vanskeligheder ved at passere Strækningen.

De kirkelige Frihedskrav. Højskoleforstander Alfred Povlsen, Ryslinge, og Sognepræst ved Helligaandskirken i København Chr. Welding har indbudt til et Møde paa Fyns Forsamlingshus i Odense den 17. Marts,

for at fraraade alle de Bestræbelser, som ved Dannelsen af Centralnævnet for Menighedsraadet til sigter at indføre en Kirkeforfatning.

for at udtale Tilslutning til Tanken om almindelig borgerlig Ægteforenin og for at give Billigelse til Forslag om at aabne Lægfolk Adgang til Folkekirkens Præsteembeder.

Paa Mødet vil der blive talt af Biskop Chr. Ludvig, Folketingsmand Jensen-Sønderup og Højskoleforstander Bredsdorff.

Indbydelsen er tiltraadt af en Række kendte Mænd Landet over.

Den lutherske Kirke i Paris. Nu, da vi omsider er i Færd med at opleve det store, som vi saa længe forgeves maatte vente paa, Nordslesvigs Genforening med Moderlandet, kan det ikke være andet, end at vore Tanker idelig vender sig til Frankrig med varme Følelser af Taknemmelighed og Beundring. Hvad vi nu opnaar, skylder vi i første Række det franske Folk. Det er derfor rimeligt, at vi gerne vil gøre lidt Gengæld, selv om det kun kan blive i det smaa. Og derfor tvivler jeg ikke om, at det vil finde Genklang hos adskillige, naar jeg nu atter beder om en Gave til den lutherske Kirke i Paris. Vore Venner der har paany henvendt sig til mig og bedt om Hjælp. Det gælder Opførelsen af en Kirke, til hvilken amerikanske Venner har givet Grunden, men paa Betingelse af, at Menigheden faar samlet de nødvendige Penge til Opførelsen. De mangler endnu ca. 35,000 Fres. Lykkes det ikke, mister de Resultatet af 20 Aars taalmodigt og velsignet Arbejde og maa saa overlade det til andre ikke-lutherske Samfund. Frankrig har lidt meget; den lutherske Kirke er en fattig Menighed. Den har haft det svært under Krigen, og der blev da en Gang samlet ind til den. Nu kommer den igen for anden og sidste Gang. Jeg beder dem, der vil være med, at sende deres Bidrag til undertegnede, Gersonsvej 27, Hellerup. J. P. Bang, Prof. Dr. teol.

Telefonarbejderstriken paa Fyn hæves. Efter at den faste Voldgiftsret har idømt Telefonfunktionærernes Centralorganisation en Bod paa 5000 Kr. plus 300 Kr. i Sagsomkostninger i Anledning af den ulovlige fysiske Strike, der udbrød umiddelbart efter Arbejdets Genoptagelse d. 17. Februar, er de fysiske Telefonarbejdere kommet paa bedre Tanker. Arbejderne har paa et Eftermiddags, den 5. Marts, afholdt Møde besluttet at genoptage Arbejdet.

Da Forliget, hvormed den 6—7 Ugers almindelige Telefonstrike blev afsluttet, var underskrevet, mødte de fysiske Telefonarbejdere til Arbejde den 17. Februar. Forinden havde de faaet udbetalt Forskud for Resten af Februar Maaned. Imidlertid nedlagde de straks Arbejdet igen, og de udbetalte Forskud maa antages siden at være tilbagebetalt. Striken motiveredes med, at Arbejderne ikke vilde udføre Ordre fra Telefonmestre, der under den store Strike var optraadt som Strikebrydere.

Den fysiske Telefonarbejderstrike var et groft Brud paa Telefonforligets Bestemmelse om, at „Selskaberne og Centralorganisationen er ansvarlige for, at der ikke fra nogen af Siderne finder nogen Art af Fortrædighed Sted i Anledning af de i Forbindelse med Striken staaende Forhold.“ Voldgiftskendelsens Præmisses fastslaar, som omtalt, paa hvor lidet værdig en Maade Centralorganisationen under Proceduren har søgt at løse fra sit Ansvar. I øvrigt konstaterer Voldgiftsretten, at Betegnelsen af de paagældende Telefonmestre som Strikebrydere er uberettiget. Det maa netop, efter hvad der er oplyst, antages, at Mestrene under den store Strike har holdt sig indenfor de Grænser for Formandsarbejdet, som er angivet i en tidligere Kendelse af den faste Voldgiftsret.

Fundet Broncesværd. Under Udgravningsarbejde i Næstved har Arbejdsmand Fr. Petersen ifl. „Næstv. Tid.“ fundet et Ryttersværd som var ikke mindre end 1 Meter langt og forarbejdet af Bronce. Sværdet var i god Stand, og Nationalmuseet, som har faaet det tilstillet, har erklæret det for et meget interessant Stykke. Da der ved Siden af Sværdet laa forskellige Stumper, som kunde tyde paa, at mere skjulte sig i Jorden, vil der med det Allerførste blive gravet videre. Finderen har modtaget en Pengesum og Takskrivelse fra Nationalmuseet.

Den danske Eksport. Store Udsigter for dansk Landbrugseksport til Sverrig. I længere Tid, skriver „Natt.“ af 2. Febr., har svenske Opkøbere ført Kreaturer herfra til Sverrig, og i de seneste Uger er Eksporten taget til. I vort Naboland har man været noget betænkelig herved, da svenske Producenter var naturligvis ikke glade for Konkurrence, og der rettedes paa officielt Sted Henvendelse om at faa sat en Stopper for denne Eksport.

Den svenske Landhusholdningskommission har nu undersøgt Sagen og finder ikke nogen Grund til at skride ind. Det er ensbetydende med, at der aabner sig en Mulighed for Indførsel til Sverrig af en Række danske Landbrugsprodukter. Sverrig har Brug for mange af vore Landbrugsvarer, baade Kød og Flæsk.

Selvfølgelig vil der ikke blive tilladt større Eksport, end at Hjemmemarkedet er stadig forsynet.

Udførelsen af Byg. Underudvalget inden for Kornudvalget vil en af Dagene afgive sin Indstilling i Spørgsmaalet om Bygekspert.

Det forelyder, at der mulig vil blive eksporteret 1 Million Tdr. Byg. Med en Gennemsnitspris af 50 Kr. pr. Td. bliver det altsaa en Udførsel paa 50 Millioner Kr. Baade Frankrig, Belgien og Holland ønsker at købe Byg.

Bladene bliver dyrere. Fra Aarhus telegraferes Aftenen den 28. Febr. til København:

I Anledning af, at Prisen paa Avispapir er forhøjet og nu er 600 pCt. højere end før Krigen, samt de stadigt stigende Udgifter til Arbejds løn, Postafgift m. m., har jyske Bladudgivere og Redaktører, samlede til Møde i Aarhus i Dag, enstemmigt vedtaget fra 1. April d. A. at gennemføre en Forhøjelse af A-bonnementet til en Mindstpris, der varierer fra 5. til 7 Kr. pr. Kvartal i Forhold til Bladens Størrelse. Ligeledes vedtoges det at udtale Nødvendigheden af en Forhøjelse af Annonceprisen med 20 pCt.

Da Forholdene for Bladene er lige saa vanskelige i alle Landsdele, ogsaa i København, vil Resultatet af de Overvejelser, der for Tiden finder Sted, sikkert blive et lignende som det, de jyske Blades Ledere er naaet til.

Stor dansk Motorleverance til Frankrig. For nogen Tid siden har en fransk Marineingeniør foretaget Undersøgelser her i Landet med Henblik paa en betydelig Leverance af Motore til Anvendelse i franske Fiskekuttere, der understøttes af Staten. Resultatet er blevet, at den københavnske Motorfabrik „Hera“ skal levere op imod et halvt Hundrede Raaolie-Motore i Løbet af Sommeren.

Motorene er fra 6 Hestes op til 200 H. K. Leverancen andrager ca 1½ Million Francs.

Yderligere er Tegningerne solgt til Frankrig, hvor et stort Antal Motore til Fiskekuttere vil blive fremstillet mod en vis Licent til „Hera“. — Enerrepræsentationen for „Hera“ Raaolienmotore er iøvrigt overdraget til Firmaet N. Raaberg & Co.

De Fuldens Hævn. Randers, 23. Februar. I Nat har ondsindede Personer aabnet for en Tønne Benzín, som Direktør Knud Petersen havde liggende i Folke-theatret. Benzinen var løben ned i Kælderen, hvor den stod i en Højde af 2—3 Centimeter overalt. Der kunde altsaa overordentlig let være sket en Katastrofe, hvis den mindste Antydning af Ild var kommen i Nærheden af den letfængelige Kjælder.

Man mener, at Gerningsmændene er 5 unge Mennesker, der i Aftes blev kastet ud af Folke-theatret paa Grund af Fuldkab og Spetakler.

Købstædernes Finanser. Silkeborg, 23. Februar. Det i Dag forelagte Budget for 1920—21 balancerer med 1,912,580 Kr. mod 1,640,922 Kr. for indeværende Aar. Der skal i Skat udskrives 975,645 Kr. mod 679,204 Kr. i Aar. Men da Afgiften paa Vand, Gas og Elektricitet etc. forhøjes med 185,000 Kr., og Byraadet i et Møde i Dag har vedtaget at udskrive 2 Maaneders Ekstraskat for indeværende Aar, hvilket bliver ca. 100,000 Kr., vil det sige, at Skatteyderne i det nye Finansaar skal ud med ca. 588,000 Kr. mere i kommunale Swatter og Afgifter end i indeværende Aar.

Gravfund. Randers, 26. Februar. Gaardejer P. Christensen Søn i Koed stødte forleden ved Pløjning paa en Sten, der viste sig at høre til et Gravkammer paa en Alen i Tværmaal og en halv Alens Dybde. I Kamret fandtes en Askedynge, flere Benstumper og Stumper af en irret Metallegering, men derimod ingen Urne.

Dødsfald. Chefen for Statsbanernes 2. Distrikt, Peter Hiort-Lorenzen, er død af Spansk Syge i en Alder af 60 Aar.

Den Afdøde var Søn af Generalmajor J. F. Lorenzen. Han var Student fra Haderslev Læreres Skole, blev cand. polyt i 1884 og ansattes Aaret efter ved Statsbanerne, hvor han forfremmedes til Fuldmægtig 1887, Baneingeniørassistent 1893, Baneingeniør 1897 og endelig i 1904 til Kontorchef i Generaldirektionen. I 1911 blev Hiort-Lorenzen Banebestyrer i 3. Kreds og i 1916 Distriktchef for 2. Kreds med Domicil i Aarhus.

Dommer Olaf Finsen i Nykjøbing-Falster er Natten til Fredag den 27. Febr. død paa Rigshospitalet. Han fyldte 60 Aar Dagen forud.

Ingeniør, cand. polyt. G. Jochimsen er Middags d. 27. Febr. afgaaet ved Døden i sit Hjem paa Frederiksberg af spansk Syge, 49 Aar gl.

Administrator for det dansk-vestindiske Plantageselskab O. H. Schmiegelow er efter længere Tids Sygdom død, 62 Aar gl.

Kunstmaler Harald Holm, der var født i Horn Sogn ved Faaborg, er under et Ophold i Genua pludselig død af et Hjer-teslag, ca. 40 Aar gl.

Pensioneret Togfører C. M. Dahl i Aarhus er afgaaet ved Døden paa Kommunehospitalet. Han kom syg hjem fra Afstemningen, hvor han havde stemt i Kjer paa Als, og en Hjerneblødning medførte Døden.

Direktør for Dansk Andels-Livsforsikringsselskab „Kolding“, Elenius Mikkelsen, er pludselig død, ramt af et apoplektisk Tilfælde, 54 Aar gl.

Fhv. Sognepræst for Kjettinge og Bregninge Menigheder paa Lolland H. Skovgaard er afgaaet ved Døden i sit Hjem i København, 76 Aar gl. Han var Sognepræst for de nævnte Menigheder indtil i Fjor.

Forfatterinden Conradine Barner Aagaard, der —tildels under Pseudonymet Annitta Carret — har udgivet en Række historiske og andre Fortællinger, er afgaaet ved Døden.

Forstanderen for Nærumgaard Børnehjem, Alfred Hansen,

er i Følge „Social-Dem.“ afgaaet ved Døden, 38 Aar gl.

Oberst Tillge, i mange Aar Bestyrer af Frederiksværk-Krudt-værk, er afgaaet ved Døden, 83 Aar gl.

Fhv. Konsul for den Dominikanske Republik, Overretssagfører, Translatør J. G. Lunn i København er død efter længere Tids Sygdom, 75 Aar gl. Han havde i en Aarrække været Sagfører i Aarhus.

Medlem af Viborg Amtsråd Morten Hull, Lysbro, er afgaaet ved Døden paa Viborg Sygehus, hvor han havde ladet sig underkaste en Operation for en Mavelidelse. Afdøde blev ca. 60 Aar gl.

Fhv. Folketingsmand for Slagelsekredsens og Forstander for Slagelse Realskole, Professor Fr. Dahl er afgaaet ved Døden, 98 Aar gl.

Direktør S. S. Arboe Bæhr i København er afgaaet ved Døden af spansk Syge, 50 Aar gl.

Boghandler August Bang i København er ifl. „Natt.“ afgaaet ved Døden, 75 Aar gl. Afdøde havde adskillige Tillidshverv, men interesserede sig særlig Grad for filantropiske Foretagender.

Fhv. Forstander for Frederikshavn Station Kaptajn E. Møller er afgaaet ved Døden i sit Hjem i Hellerup, 84 Aar gl. Han var Veteran fra '64.

Dampskibsrheder, Mægler H. A. Grube i Marstal er afgaaet ved Døden efter længere Tids Sygdom.

I en Alder af 70 Aar er Pastor Eduard Mogens Nyeborg afgaaet ved Døden.

Toldforvalter J. Wismer i Marstal er afgaaet ved Døden, 60 Aar gl.

Denver, Colo.,

Jeg skal lige meddele om en Æresfest, som de unge her i Bathania Menighed holdt den 15. Februar for de gamle, som var fyldt de 60 Aar. Det var ikke blot de gamle i Menigheden, ogsaa dem uden for Menigheden, der var indbudt til Fest. Der var 41 Æresgæster 48 havde lovet at komme, den ene af dem døde Lørdag Aften førend Festsdagen. Festen begyndte Kl. 3.30 om Eftermiddagen med Sang, Oplæsning og Bøn, og der blev talt til de gamle ud fra Luk. 2, 25—30. De blev særlig mindet om den gamle Simeon, som tog Jesus-Barnet paa sine Arme og prisede Herren og sagde: Herre, nu lader du din Tjener fare herfra i Fred; thi mine Øjne har set din Frelse. Hvor godt det vilde være, om de havde det som han og kunde sige det samme. Ligeledes blev der talt til dem ud fra Sal. 107, 31—32, hvor de blev mindet om at takke Herren og ophøje ham i Folkets Forsamling og pris ham der, hvor de gamle sidder! Mødet sluttedes med Tak, Bøn, Forsøgelsen og Troen.

Vi samledes saa igen i Kirken Undersal, hvor Aftensmad serveredes, baade unge og ældre Kvinder tog Del i Opvartningen. Æresbordene var fint dekorerede; der blev holdt Bordtaler, spillet Pianoduet, Oplæsning af Skriftsteder. Der var nemlig et lille Kort med et Skriftsted paa ved hver af Æresgæsterne. Vi tilbragte en rigtig skøn Dag. Der var ogsaa nogle af Æresgæsterne uden for Menigheden, som stod op og takkede for Festsdagen, som de var meget glade for. Vor kære Pastor Christiansen har sikkert gjort et stort Arbejde for at faa alt dette i Ordre. Han er ude og søger efter vore Landsmænd; det er ham meget om at gøre at faa saa mange med til Himmelen som muligt. Den første Gang, jeg var i hans Hjem, faldt mine Øjne paa et Skriftsted, saa snart Døren blev aaben: „Kristi Kærlighed tvinger os.“ Ja, tænkte jeg, det er en Præstefamilie for os. Vi er heller ikke bleven beskæmmet.

Nu en Venlig hilsen til alle Danskerens Læsere.

M. Hansen